

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická, katedra správního práva

Oponentský posudek na diplomovou práci

Diplomant: **Dominik Kurka**

Název: **Veřejnoprávní omezení vlastnického práva podle čl. 11 odst.3 Listiny**

Termín odevzdání diplomové práce: 31. března 2023

Text posudku:

Zadání a cíl práce:

Oponovaná diplomová práce se zabývá oblastí veřejnoprávních omezení vlastnického práva, konkrétně pak téma diplomant zúžil na veřejnoprávní omezení vlastnictví nemovitých věcí s akcentem na ochranu životního prostředí a kulturních památek, ve smyslu čl.35 odst.3 Listiny. Jedná se o oblast správního práva, resp. také práva životního prostředí, která není kodifikovaná a je roztržena do celé řady speciálních zákonů. Práce naopak není dle diplomanta zaměřena například na instituty veřejného užívání. Diplomant si téma vybral z důvodu, že veřejnoprávními omezeními jsou vyvažovány zájmy společnosti na ochraně životního prostředí, resp. přírodního bohatství a kulturních památek oproti zájmům individuálních vlastníků. Jedná se o téma na pomezí veřejného a soukromého práva. Cíle diplomové práce diplomant vymezil na str.10. Soudím, že zvolené téma, zadání práce i vytčené cíle diplomanta naplňují požadavky na daný druh kvalifikační práce kladené.

Obsahové zpracování diplomové práce

Diplomová práce byla zpracovaná o celkové délce 71 stran tištěné verze, včetně povinných příloh. Dle výpisu z antiplagiátorského systému Theses byla diplomová práce vyhodnocena jako původní, s maximální shodou 2 %. Systematicky se člení na úvod, 5 kapitol a závěr. Po úvodu, kde autor vymezil téma, cíle práce a její obsah, se v kapitole 1. věnuje pramenům veřejnoprávního omezení vlastnictví, v členění mezinárodního, unijního a vnitrostátního práva. Kapitola 2. pojednává o subjektech, obecně a ve speciálních zákonech. Formám správní činnosti se věnuje v kap.3. Poté se v kap.4. zabývá vybranými instituty územního omezení vlastnictví v souvislostech s čl.11 odst.3 a čl.35 odst.3 Listiny. V kap.5 se diplomant věnoval vybrané judikatuře ESLP týkající se omezení vlastnictví v obecném zájmu, přičemž dva případy se týkají ochrany životního prostředí, resp. ochrany přírody a krajiny, třetí případ se týká ochrany kulturních památek. Autor následně v subkap.5.4. provádí shrnutí a zobecnění judikatury (byť jen ke dvěma ze tří případů). V závěrech autor provádí zhodnocení právní úpravy a naplňuje tak cíle vytčené v úvodu diplomové práce.

Diplomant využil při psaní textu diplomové práce dostupnou odbornou literaturu (byť vzhledem k tématu mohl využít i jinou, včetně literatury od svého vedoucího diplomové práce JUDr. Horáčka), dále pracoval s legislativními prameny i s judikaturou. Řazení jednotlivých kapitol je systematické a vnitřní provázání logické. Diplomant osvědčil znalost a pochopení obecných ústavně právních, správněprávních a občanskoprávních zásad, institutů a nástrojů, po této stránce hodnotím diplomovou práci kladně.

Horší už jsou pasáže, kde se věnoval detailům pramenů a nástrojů v rámci jednotlivých zákonů v oblasti veřejnoprávní regulace vlastnictví k nemovitostem. Jmenovitě vybírám:

U sekundárních pramenů práva EU na úseku ochrany přírody a krajiny autor správně uvádí na str. 13 směrnici 92/43/EHS, o stanovištích, ale již opomíná směrnici 2009/147/ES, o ochraně volně žijících druhů ptáků, dle které se vyhlášují jako území zvláštní územní ochrany tzv. ptačí oblasti. Na str.17 autor správně uvádí některé nástroje omezení vlastnického práva v zák.114/1992 Sb., avšak zapomíná na významnější příklady, jako omezení vlastnického práva v rámci základních ochranných podmínek zvláště chráněných území nebo na předkupní právo státu k některým pozemkům. Orgány ochrany přírody dle zák.č.114/1992 Sb. jsou i jiné, než uvádí autor na str.24, navíc si plete správu národních parků (takový subjekt neexistuje) a jednotlivé správy jednotlivých národních parků. Vláda ČR není orgánem ochrany přírody již od 1.6.2017. Správy národních parků nemají oprávnění vydávat výjimky ze zákazů u národních přírodních rezervací a národních přírodních památek, to je svěřeno Agentuře ochrany přírody a krajiny ČR. Vůbec subkap.2.2.1. trpí tím, že autor cituje literaturu k právnímu stavu, který v současné době již 6 let neplatí. K subkap 2.2.3. upozorňuji, že územní a regulační plány dle platného stavebního zákona schvalují obecní zastupitelstva, zásady územního rozvoje schvalují krajská zastupitelstva. Ke str.34 upozorňuji, že zranitelné oblasti se nevyhlášují pro oblast ochrany přírodního bohatství a kulturních památek, nýbrž pro ochranu kvality vod. Zásadní chybu spatřuji v tvrzení na str.34, kraj nevydává nařízení zřizující či rušící národní parky, to lze pouze zákonem. K subkap.4.5.5. uvádím, že mezi typy chráněných území na úseku ochrany přírody a krajiny patří i jiné, než autor uvádí, chybí některé velmi podstatné, navíc by měl rozlišovat mezi obecnou a zvláštní územní ochranou, takto to má pomíchané dohromady.

Z hlediska formálního je text vybaven vysokým počtem poznámek pod čarou (207), dále je doplněn předepsanými přílohami. Pokud jde o práci se slohem a jazykem, práce je na standardní úrovni, pouze u kapitoly, kde popisuje autor judikaturu ESLP, jsou některé formulace neobratné. Z hlediska metod převažuje deskripce, v menší míře i analýza a syntéza. Autor měl pečlivěji provést závěrečné korektury diplomové práce (obsahuje na některých místech překlepy).

Celkové hodnocení práce

Téma diplomové práce je nesporně aktuální a právně závažné a nosné. Soudím, že cíle, tak jak si je diplomant v úvodu vymezil, byly v zásadě naplněny, tedy zejména pokud jde o přehled a analýzu právněteoretické roviny veřejnoprávního omezení vlastnictví dle čl.11 odst.3 Listiny. Slabší úroveň mají části věnované konkrétním zákonným úpravám. Závěry diplomové práce mohou sloužit jako podklad pro diskuzi u ústní obhajoby.

Doporučení práce k obhajobě

Diplomovou práci k obhajobě doporučuji, přičemž vzhledem k výše uvedenému navrhuji její hodnocení známkou **velmi dobře**, v závislosti na výkonu u ústní obhajoby, při které by měl diplomant prokázat, že tématu rozumí a pokusit se zodpovědět níže položené otázky.

Doporučené otázky při obhajobě:

- 1) Na str.37 uvádíte, že „s opatřením obecné povahy se lze setkat v různých právních předpisech na úseku ochrany přírody a krajiny“. Mohl byste to upřesnit (v jakých konkrétních právních předpisech, s odkazem na konkrétní ustanovení)?
- 2) Diskutujte právní úpravu náhrad za omezení, resp. ztížení výkonu vlastnického práva dle zák.č.114/1992 Sb.

V Plzni, 18.4.2023

doc. JUDr. Vojtěch Stejskal, Ph.D.

oponent diplomové práce